

Р. Я. Лаврентій

Кононів Юрій Миколайович

КОНОНІВ ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ (07(19). 04. 1895, Київ – 27. 12. 1974, м. Ірвінгтон, шт. Нью-Йорк, похов. у м-ку Бавнд Брук, шт. Нью-Джерсі, США) – актор, режисер, антрепренер, театрально-громадський діяч. Закін. 5-у гімназію у Києві (1912), Микол. артилер. училище (1915). Учасник 1-ї світової війни та воєн. дій 1918–20 (у складі Армії УНР). 1920–23 перебував у таборах інтернованих у Польщі. Дебютував 1924 у мандр. театрі «Відродження» під кер. М. Айдарова. Працював актором та адміністратором у мандр. театрах І. Когутяка, П. Карабіневича, Укр. нар. театрі ім. І. Тобілевича (1929–32, з перервою), театрі «Заграва» (1932–33). Очолював мандр. Укр. поділ. театр (1931). Актор, адміністратор і реж. театрів «Веселка» під керівництвом О. Тимченка, І. Когутяка, Укр. нар. театру «Промінь» під керівництвом М. Комаровського (1934–35). Організував і провадив мандр. Укр. театр Ю. Кононева (1935–39). Грав 1939–41 в Укр. драм. театрі ім. І. Франка (м. Станіслав, нині Івано-Франківськ, 1941 – директор). Від 1944 – на еміграції. У таборі в м-ку Ляндек (земля Тироль, Австрія) співпрацював із [Й. Гірняком](#) і [О. Добровольською](#); керував Укр. муз.-драм. театром (1945–47). Від 1949 – у США, відтоді – адміністратор Спілки укр. молоді у м. Елленвілл (шт. Міссурі), кер. amator. дит. театру при її осередку. Очолював відділ Організації оборони чотирьох свобод України (м. Ірвінгтон). Створив мандр. Ансамбль легкого жанру (1954). Голова Об'єдн. митців укр. сцени (від 1971), її контрол. комісії (від 1973). Автор спогадів «Український театр у Ляндеку, Австрія» та «“Прем'єра” гестапо під час прем'єри “Шаріки” у Театрі ім. І. Франка у Станіславові» // «Наш театр: Книга діячів українського театального мистецтва 1915–1975», Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1975, т. 1.

Основні ролі

Петро, Микола, Возний («Наталка Полтавка» І. Котляревського), Степан, Софрон, Гриць, Потап («Маруся Богуславка», «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці» М. Старицького), Сірко («Про що тирса шелестіла» С. Черкасенка), Андрій («Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського), Гомонай («Циганський барон» Й. Штраусса).

Основні вистави

«Наталка Полтавка» І. Котляревського, «Невольник» М. Кропивницького (за Т. Шевченком), «За Німан іду» В. Александрова, «Маруся Богуславка» М. Старицького, «Страшна помста» С. Черкасенка (за М. Гоголем), «Старички і дівчата» С. Белої, «Кума Марта» А. Шатковського, «Пан Твардовський» (за Ю. Крашевським).

Рекомендована література

1. Левицький Є. Юрій Кононів // Наш театр: Кн. діячів укр. театр. мистецтва 1915–1991. Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1992. Т. 2;
2. Надточій В. Театральна родина Кононів // За вільну Україну. 1996, 17 серп.;
3. Лаврентій Р. Українські театри під керівництвом Юрія Кононева (30-і роки ХХ ст.) // Вісн. НТШ. 2011. № 46.

Бібліографічний опис:

Кононів Юрій Миколайович / Р. Я. Лаврентій // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-4969>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).